

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ

На сьогодні банківська діяльність є однією з найбільш сприятливих сфер для впровадження інформаційних технологій. Майже всі завдання, що виникають у процесі роботи банку, піддаються автоматизації. Швидка обробка потоків інформації є одним із головних чинників, що впливають на прийняття управлінських рішень та на ефективність банківської діяльності загалом. Банки мають достатні фінансові можливості для впровадження найсучаснішої техніки. Банк є, насамперед, суб'єктом господарської діяльності, який має за головну мету отримання прибутку, тому витрати на автоматизацію повинні мати оптимальне співвідношення з очікуваною користю від її впровадження.

Створення і функціонування банківських технологій базується на системотехнічних принципах, які відображають найважливіші положення теоретичної бази, що охоплює низку суміжних наукових дисциплін і напрямів, таких як економічна кібернетика, теорія систем, теорія інформації, економіко-математичне моделювання банківських ситуацій і процесів, аналіз і прийняття рішень.

Поняття автоматизації досить широко висвітлене в науковій літературі як процес обробки даних за допомогою програмно-технічних засобів.

Отже, автоматизована банківська система (АБС) – сукупність апаратного забезпечення, програмних засобів, методів і процедур обробки інформації, яка під управлінням персоналу забезпечує функціонування банку як суб'єкта господарської діяльності.

Головними причинами автоматизації банківської діяльності є:

- необхідність комплексного підходу до вирішення завдань у зв'язку з інтеграцією широкого спектру банківських функцій;
- можливість організації принципово нових способів і засобів операційно-касового обслуговування клієнтів;
- необхідність територіального розширення зони розрахунків;
- необхідність підвищення якості і доступності контролю за банківськими операціями;
- можливість використання оптимальних варіантів і вдосконалення типових управлінських рішень у короткотермінових ситуаціях за рахунок моделювання банківських бізнес-процесів;
- можливість підвищення продуктивності праці персоналу;
- необхідність забезпечення безпеки персоналу і клієнтів банку, розмежування і контролю доступу до інформації і майна банку;
- необхідність автоматичного виявлення й ідентифікації основних видів загроз.

Основними завдання автоматизації банківської діяльності є:

- інтеграція нових банківських систем у розподілену архітектуру локальних і глобальних мереж банківських і фінансових організацій;
- створення інформаційно-аналітичних систем для обробки зростаючих обсягів банківської інформації;
- дистанційне якісне захищене обслуговування клієнтів банків через всесвітню мережу.

Загалом, автоматизована банківська система повинна включати в себе наступні основні підсистеми:

- підсистему автоматизації, реєстрації та контролю проведення банківських операцій з клієнтами (підсистема «банк-клієнт»), що виконує функції автентифікації користувачів і розмежування доступу до банківських ресурсів;
- підсистему автоматизації банківського обліку та аудиту;
- підсистему автоматизації отримання, відправки, реєстрації і зберігання внутрішньої та зовнішньої документації;
- підсистему автоматизації прийняття та підтримки управлінських рішень (автоматизовану інформаційну систему управління персоналом);
- підсистему автоматизації роздрібних операцій – застосування банкоматів і кредитних карток;
- підсистему міжбанківських розрахунків;
- підсистему автоматизації роботи банку на ринку цінних паперів;
- підсистему інтеграції із загальною інформаційною, мережною і телекомунікаційною інфраструктурами банку і інших фінансових установ;
- підсистему контролю управління доступом;
- підсистему охоронної сигналізації;
- підсистему пожежної сигналізації, оповіщення і пожежогасіння.

Таким чином, розвиток і впровадження сучасних інформаційних технологій в проведенні банківських бізнес-процесів, автоматизованих банківських систем і відповідної реорганізації функціональної та організаційної структур дозволить реалізувати основні цілі банківської діяльності – підвищити швидкість та якість обслуговування клієнтів, розширити ринок послуг, оптимізувати інформаційні потоки, облік і формування звітності, що у підсумку призведе до збільшення банківського прибутку.